

თვითმკურნალობის პრაქტიკის შეფასება ჯანდაცვის პროფესიონალებში

იზორია ბელა

კაკაბაძე ლელა

კაბულაშვილი თამარი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის
ფაკულტეტზე ჯანდაცვის პოლიტიკა და მენეჯმენტის მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

სამეცნიეროხელმძღვანელი: პროფესორი, მედიცინის აკადემიური დოქტორი

თენგიზ ვერულავა

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2017

აბსტრაქტი

შესავალი: ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული გარკვეული პრობლემების აღმოცენებისას, დროისა და თანხების ეკონომიის მიზნით, ექიმთან ვიზიტის ნაცვლად პაციენტები ხშირად მიმართავენ თვითმკურნალობას, რაც უმთავრესად ნაცნობთა გამოცდილებაზე, ფარმაცევტის რეკომენდაციაზე ან სხვადასხვა საშუალებებით გავრცელებული რეკლამაზე დაყრდნობით ხორციელდება. აღნიშნულის შედეგად, არასწორად ხდება წამლის დოზირების, მკურნალობის კურსის ხანგრძლივობის შერჩევა, მხედველობაში არ მიიღება წამლის გვერდითი მოვლენები და უკუჩვენებები. არასწორმა მკურნალობამ კი შეიძლება გამოიწვიოს პაციენტის ჯანმრთელობის მდგომარეობის სხვადასხვა გართულება. ნაშრომის მიზანია თვითმკურნალობის პრაქტიკის შესწავლა, მისი გამომწვევი მიზეზების დადგენა და შეფასება.

მეთოდოლოგია: თვისებრივი კვლევის ფარგლებში ჩატარდა ჩაღრმავებული ინტერვიუ პირველადი ჯანდაცვის დაწესებულებების სამედიცინო პერსონალთან. რაოდენობრივი კვლევის ფარგლებში განხორციელდა სამედიცინო პერსონალის და პაციენტების გამოკითხვა წინასწარ კონსტრუირებული კითხვარების მეშვეობით. **შედეგები,**

დისკუსია: საყოველთაო ჯანმრთელობისდაცვისსახელმწიფოპროგრამის ამოქმედებით გაიზარდა ოჯახის ექიმთან მიმართვიანობა, თუმცა, ქვეყანაში ჯერ კიდევ გადაუჭრელ პრობლემად რჩება პირველადი ჯანდაცვა და ამბულატორიული მედიკამენტების დაფინანსების არ არსებობა. ამბულატორიულ მედიკამენტებზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის პრობლემის გამო პაციენტები იძულებული ხდებიან მიმართონ თვითმკურნალობას. **დასკვნა/რეკომენდაციები:** მიზანშეწონილია

საყოველთაო ჯანდაცვისსახელმწიფოპროგრამის შემდგომი განვითარება,

პროგრამით განსაზღვრული სერვისების მოცულობის გაფართოება: ამბულატორიული მედიკამენტების დაფინანსება, ელექტრონული რეცეპტების სისტემის განვითარება. მკურნალობის პროტოკოლების, გაიდლაინების განვითარების ხელშეწყობა, რაც ხელს შეუწყობს მკურნალობის სათანადო ხარისხით ჩატარებას და შეამცირებს თვითმკურნალობით გამოწვეული ნეგატიური მოვლენებს.

ძირითადი საძიებოს იტყვები: ჯანდაცვა, თვითმკურნალობა, ჯანდაცვის სისტემის ეფექტიანობა.

Abstract

Introduction: when health-related problems arise, for saving time and money, instead of doctor visit patients often apply to self- medication, which is mainly based on the experience of acquaintances, recommendation of pharmacist or advertisements spread by various means. As a result, drug dosage and the duration of the course of treatment are selected wrongly, not taking into account the side effects and contraindications of the drug. Inadequate treatment can cause a different complication of the patient's health. The purpose of the work is to study the practice of self-medication, to determine and assess the causes of it.

Methodology: In-depth interviews of primary health care institutions with the medical staff was conducted within the qualitative research. In the scope of quantitative research the medical personnel and patients were surveyed using pre-censored questionnaires.

Results, discussion: By ensuring the universal health care program, family doctor visits have been increased, however, primary healthcare and lack of funding for ambulatory medications, still remains unresolved problem. Patients cannot afford ambulatory medications therefore they are forced to apply to self-treatment.

Conclusion / Recommendations: The further development of the universal health care program and enhancement of its services (funding for ambulatory medications, developing electronic recipes system) would be wise. The promotion of treatment protocols and guidelines will also facilitate the proper quality of treatment and reduce the negative effects caused by self-medication.

keywords: healthcare, self-medication, effective healthcare syste